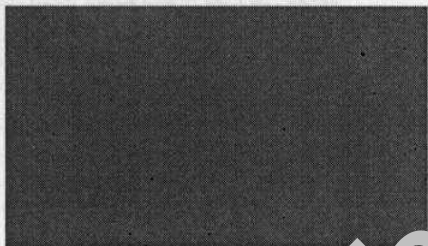

پنجره شعر امروز

دنیای فانی از دیدگاه شاعران باقی

علی همجوار

پنجره شعر امروز

سرشناسه: همجوار، علی
عنوان و پدیدآور: دنیای فانی از دیدگاه شاعران باقی / علی همجوار
مشخصات نشر: تهران مایا ۱۳۹۵
مشخصات ظاهری: ۱۷۸ ص
شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۳۳-۹۶-۴
وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا
موضوع: دنیای فانی -- شعر
موضوع: شعر فارسی -- مجموعه‌ها
رده‌بندی کنگره: ۹۱۳۹۴ د ۸ هـ / PIR ۴۰۳۲
رده‌بندی دیوید: ۸۱۷۰
شمار کتابخانه ملی: ۴۰۲۳۸۸۳

ما:نا

انتشارات مایا

دنیای فانی از دیدگاه شاعران باقی

علی همجوار

نشر: مایا

چاپ اول ۱۳۹۵

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۳۳-۹۶-۴

لایتنر: ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۳۳-۹۶-۴

لیتوگراف: چاپ: مجافی: ترنج

حق چاپ برای ناشر محفوظ می‌باشد.

E: nashrma, @gmail.com

خیابان فخررازی، خیابان شهدای ژاندارمری غربی، پلاک ۸۸

تلفن: ۶۶۴۱۱۴۸۵

تلفن همراه: ۰۹۱۹۵۱۴۴۱۰۰

به جای اینکه صدها کتاب بخوانید یک کتاب خوب بخوانید

معرفی گردآورنده

در سال ۱۳۳۴ در شهر بیرجند متولد شدم و در همان شهر به تحصیل پرداختم و دیپلم ادبی گرفتم و از دانشسرای تربیت معلم شدم. در سال ۱۳۵۷ در آموزش و پرورش به نقل علمی پرداختم. و در سال ۱۳۵۹ به تهران آمدم و پس از اخذ مدرک لیسانس ادبیات در مدارس کرج و تهران مشغول به تدریس شدم و از سال ۱۳۷۱ در شهر فاز ۲ اندیشه شهریار ساکن شدم. در مدت سی سال به تدریس ادبیات بودم در مطالعه نغزی قرآن متوجه شدم که آیات متعددی در رابطه با موضوعیت دنیا وجود دارد. که اکثر شعرای عرفانی با الهام گرفتن از همین آیات، اشعار را سروده‌اند که می‌تواند نشانگر الگو و سبک زندگی انسانی و اسلامی برای مخاطبان باشد، و همین موضوع انگیزه‌ای را در بنده بوجود آورد که به جمع‌آوری این مجموعه بپردازم، شاید در انتخاب سبک زندگی و خود شکوفائی، هدایت‌گر مخاطبان بوده و باقیات صالحات برای بنده حقیر باشد.

انشاءالله

پیشرفت علم و فناوری، شکل زندگی انسان را دگرگون کرده است، اما به اقرار برخی روانشناسان و جامعه‌شناسان، بحران‌های زیادی در جوامع انسانی وجود دارد که از آن جمله می‌توان به بحران روانی و معنوی اشاره کرد.

انسان کنونی به تدریج هویت خود را فراموش کرد و به رغم ارتباط با دیگران احساس تنهایی می‌کند. از سویی دیگر، امری که از ذایل اخلاقی رنج می‌برد زیرا معیار در جهان امروز بدست آمده، سود گرایی است.

در چنین وضعیتی متفکران معاصر به نقش دین در حل بحران‌های فرا روی بشر پی برده‌اند.

از این رو، اگر قرن حاضر را قرن روی آوری به دین بگوییم، منحنی به گزاف نگفته‌ایم.

دین می‌تواند پشتوانه محکمی برای غلبه انسان بر اضطراب و روان پریشی باشد. بخشی از روان‌پریشی‌های عصر حاضر به احساس بی‌معنایی زندگی باز می‌گردد.

درواقع با یاد خداست که دل آرامش پیدا می‌کند، ما اگر با این منبع، ارتباط برقرار سازیم، تکیه‌گاه محکمی پیدا می‌کنیم و دیگر مشکلات ما را بر آشفته نمی‌کنند.

همین امر می‌تواند در سلامت انسان نقش آفرین باشد.

از این روست که انسان به دین نیاز دارد.

دین راه پشتوانه استوار اخلاق بوده است.

پی‌سیرار الهی، رای تحقق فضایل الهی معبوث شده‌اند.

اگر بنویسیم هدف دین اسلام تعالی فضایل اخلاقی است، به گزاف نرفته‌ایم. تمامی اعمال و مناسک دین اسلام در همین قالب توجیه شدنی است.

یکی از معضلات مکاتب خلاق این است که دستورالعمل ندارند همه می‌گویند انسان خوب شود، اما می‌گویند چگونه؟

تنها دین اسلام است که این دستورالعمل می‌دهد.

پس اگر انگیزه و پشتوانه قوی اخلاقی نداشته باشیم می‌توان از مشکلات بیرون آمد.

این مسئله، منافاتی با خودمختاری انسان ندارد.

اگر انسان با آزادی راه دین را برگزیند، این عین آزادی است.

بر اساس تعالیم مکتب انسان ساز اسلام، دنیا محل ابتلائات و آزمایش‌های وسیعی است که در تمام مراحل حیات انسانی ممکن است برایش پیش آید، و به تعبیری دیگر، یکی از اهداف مهم خلقت انسان، روشن شدن وضع افراد در سایه آزمایش‌های مکرر و گوناگون

است.

حضرت سیدالشهدا (ع) در صبح عاشورا خطاب به آیندگان در این باره می‌فرماید: «بندگان خدا تقوا پیشه کنید و در همه حالات از نافرمانی او بپرهیزید و از دنیا برحذر باشید، زیرا اگر شئون مادی دنیا برای کسی باقی می‌ماند، یا شخصی در دنیا همیشه بقا داشت، هر آن‌که شایسته‌ترین طبقات برای این امتیاز انبیای عظام بودند، ولی آگاه باشید دنیا محل استقرار و زندگی دائم نیست، بلکه خدا به متعال دنیا را برای آزمایش آفرید و اهل آن برای همیشه در آزمایشگاه دنیا باقی نمی‌مانند، تازه‌ی آن کهنه می‌گردد و نعمت آن از میان می‌رود. پس به منزل همیشگی خود از این منزل موقت و آزمایشگاه زاد و بوم برنارید و بهترین توشه تقوا است.»

این امر زمانی امکان‌پذیر است که انسان به شناخت و خود آگاهی برسد و به خویشتن خویش برگردد.

خواندن اشعار این کتاب این انسان را به خود می‌دهد تا به خود بازگردیم و به ما کمک می‌کند تا خود را از شر وسوسه‌های بی‌امان تبلیغات که ما را بمباران فکری می‌کنند، راطلاع‌ی که ترس‌های ما را تغذیه می‌کنند و سرگرمی‌های متنوعی که به ما راضی می‌شوند، رها می‌کنیم. بازگشت به خود، می‌تواند از طریق خواندن این اشعار گذراندن لحظاتی در سکوت، بخشش و یاری رساندن به دیگران و در لحظاتی تفکر میسر شود.

فهرست ترجمه آیاتی که با موضوعیت دنیا در قرآن آمده است:

۱- سوره کهف آیه ۱۰۵

همین دنیا طلبانند که به آیات خدای خود کافر شدند و روز ملاقات خدا را انکار کردند اعمالشان همه تباه گشته و روز قیامت آنها را وزن و ارزشی نخواهیم داد.

۲- سوره کهف آیه ۱۰۴

ر.انکا ترین مردم آنها هستند که عمرشان را در راه زندگی دنیای فانی تباه کردند و به خیال باطل پنداشتند درست زندگی می کنند.

۳- سوره هود آیه ۱۵ و ۱۶

که انچه طالع عیش مادی و زینت و شهوات دنیوی هستند ما مزد سعی آنها را در دنیا کاملاً می دهیم ولی اینان هستند که دیگر در آخرت نصیب جز آتش دوزخ ندارند و افکار و اعمالشان در آه دنیا بخت و ضایع می گردد.

۴- سوره انزال آیه ۲۸

بدانید که شما را اموال و فرزندان در دنیا فتنه و ابتلائی «امتحانی» پیش نیست و در حقیقت اجر عظیم و سعادت حقیقی در آخرت نزد خدا است.

۵- سوره کهف آیه ۱۵

ای رسول برای اندرز چنین زندگانی دنیا را مثل بزن نه ما آب بارانی از آسمان نازل کردیم و به آن آب درختان و نباتات گوناگون در زمین رویانیدیم و سپس در صبحگاهی همه درهم شکسته شد و بدست بادهای حوادث خشک و ریزریز گردید و خدا بر هر چیز در عالم اقتدار کامل دارد.

۶- سوره هود آیه ۲۱

همین مردم دنیا طلب هستند که نفوس خود را سخت در زیان افکندند و هر دروغی که بسته و هر تدبیری در راه دنیا کردند همه محو و نابود شد.

۷- سوره کهف آیه ۴۶

مال و فرزندان زیب و زینت زندگانی دنیا است و لیکن اعمال صالح تا قیامت اقی است و نزد پروردگار بهتر و عاقبت آن نیکوتر است.

۸- سوره عنکبوت آیه ۶۴

این زندگی پسند را اگر در پرسش حق و سعادت آخرت صرف نشود بازیچه ای بیش نیست، و زندگانی، اگر مردم بدانند در آخرت است که پیامت جاود و نعمتش بی رنج است.

۹- سوره هود آیه ۷

اکثر مردم به امور ظاهری زندگی مانند صنعت و تجارت آگاهند ولی از عالم آخرت به کلی بی خبرند.

۱۰- سوره شورا آیه ۳۶

ای مردم بدانید چیزی که از نعمت‌های خدا نسیب شما گردیده متاع فانی زندگی دنیاست و آنچه نزد خداست بهتر و باقی‌تر است و آن مخصوص است به آنانکه بخدا ایمان آورده و در امورشان به خداوند توکل می‌کنند.

۱۱- سوره توبه آیه ۲۴

ای رسول به امت بگو که اگر شما پدران و پسران و برادران و زنان و خویشان‌دان خود را و اموالی که جمع آورده اید و سرمایه ای که از تلف شدن آن بیمناکید و منازل یا شکوهی که به آن دل خوش داشته اید، بیش از خدا و رسولش و جهاد در راه او دوست بدانید

منتظر باشید تا امر نافذ و قضای حتمی خدا جاری گردد و با نگون
بختی در دوزخ قرار گیرید خدا فاسقان و بدکاران را به بهشت و
سعادت هدایت نخواهد کرد.

۱۲- سوره فاطر آیه ۵

ای مردم قیامت خدا حق است پس مبدا که زندگانی دنیا فانی تر
را مخروار سازد و مبدا سرگرم عصیان شوید و شیطان فریبده از
قهر و انتقام حق به عفو خدا مغرورتان گرداند.

۱۳- سوره غافر آیه ۳۹

ای قوم این زندگانی فانی دنیا متاع ناچیزی بیش نیست. و همانا
سرای آخرت منزلگاه ابدی است.

۱۴- سوره بقره آیه ۲۱۲

حیات عاریت و تالیف دنیوی چنان در نظر کافران جلوه نموده که
اهل ایمان را مسخره می کنند.

۱۵- سوره یونس آیه ۷

آنهاییکه به آخرت معتقد نشده اند دیدار ما دل نبسته اند و به
زندگانی حیوانی پست دنیا دل بسته اند از آیات و نشانه های ما
غافلند.

۱۶- سوره یونس آیه ۱۰

این دنیا طلبان هستند که عاقبت بکردار زشت خود در آتش دوزخ
جای گیرند.

۱۷- سوره اعراف آیه ۵۱

دین خدا را افسون و بازیچه گرفته و متاع آنهاییکه دنیا آنها را
مغرور و غافل کرد امروز ما هم آنها را به رحمت در نظر نمی آوریم
چنانکه آنان چنین روزشان را به خاطر در دنیاوردند و آیات ما را

انکار کردند.

۱۸- سوره یونس آیه ۲۴

مثل زندگانی دنیا به آبی ماند که از آسمان فرو فرستادیم تا به آن باران انواع مختلف گیاه در زمین از آنچه آدمیان و حیوانات تغذیه کنند، برآید تا آنگاه زمین از خرمی و سبزی به خود زیور بسته و آرایش کرده و مردم خود را بر آن قادر و متصرف پندارند که ناپاکان فرمان ما به شب یا روز در رسد و آنهمه زیور در آن هیچ نبود. این حقیقت حال فناى دنیاست اینگونه خدا آیاتش را روشن را اهل فکر بیان می‌فرماید.

۱۹- سوره آل عمران آیه ۱۸۵

هر نفسی شربتِ رگ را خواهد چشید و محققاً روز قیامت همه شما کاملاً به مزد اعمال خیر خواهید رسید، پس هر کس خود را از آتش جهنم دور داشت به بهشت ابدی وارد شد چنین کسی سعادت ابدی خواهد یافت و پسندید که زندگی دنیا جز متاعی فریبنده نخواهد بود.

۲۰- سوره انعام آخر آیه ۳۲

زندگانی دنیا جز بازیچه کودکان و هوسرانی بندگان هیچ نیست.

۲۱- سوره رعد آیه ۲۶

مردم به زندگانی و متاع دنیا دلشادند در صورتی که دنیا در برابر آخرت متاع ناقابلی بیش نیست.

۲۲- سوره لقمان آیه ۳۳

ای مردم از خدا بترسید و ببیندشید از آن روزی که نه هیچ پدری را بجای فرزند و نه هیچ فرزندی را بجای پدر پاداش و کیفر کنند البته وعده خدا حق و حتمی است، زینهار زندگانی دنیا شما را

فریب ندهد.

۲۳- سوره حدید آیه ۲۰

بدانید که زندگانی دنیا به حقیقت بازی کودکانه و لهود و عیاشی و آرایش زنانه و تفاخر و خودستایی با یکدیگر و حرص مال و فرزندان است، این حقیقت کار دنیاست زندگانی دنیا جز متاع فریب و غرور چیزی نیست.

۲۴- سوره توبه آیه ۳۵

کاری که طلا و نقره مال اندوزان در آتش دوزخ گذاشته شود و دنیای فانی و پشت و پهلوی آنها را با آن طلا و نقره داغ کنند و در بهشتان عذاب به آنها گویند این است نتیجه آنچه از زروسیم در دنیا برخود رخ کرده کردید، بچشید عذاب سیم و زری که اندوخته بودید.

۲۵- سوره توبه آخر آیه ۳۸

ایا راضی به زندگانی و روزه دنیا به عوض حیات ابدی آخرت شدید در صورتی که متاع دنیا در پیش عالم آخرت اندک و نامیزاد است.

۲۶- سوره توبه آیه ۶۹

شما هم به مانند آنهایی هستید که پشیمانانه بودند در صورتی که پیشینیان از شما قوی تر و مال و اموالشان بیشتر بود به متاع فانی دنیای دو روزی مانند شما تمتع بودند اکنون هم نوبت به شما رسید هلاکت آنها را فراموش کرده به تمتع دنیا سرگرم شدید شما هم در شهوات دنیا مانند آنها فرو رفتید آنان هستند که اعمالشان در دنیا و آخرت نابود و باطل گشت و هم آنان به حقیقت زیانکاران

عالمند.

۲۷- سوره توبه آیه ۸۵

ای پیامبر از بسیاری امورات و اولاد آن منافقان تعجب مکن که خدا خواهد به آن مال و اولاد آنها را در دنیا معذب گرداند و جانشان را به حال کفر بستاند.

۲۸- سوره هود آخر آیه ۴۸

ای پیامبر که خود سر و ستمگر شوند پس از آنکه بهره‌ای از دنیا بهیم آنان را به عذاب سخت قیامت کیفر خواهیم کرد.

۲۹- سوره اعراف آیه ۴۸

اهل اعراف به درختان آواز دهند و گویند دیدید که جمع مال و جاه و آنچه بر آن - عز و تکبر می کردید به حال شما اصلا سودمند نبود.

۳۰- سوره ساء آیه ۷۴

مومنان باید در راه خدا با آنانند. رندگانی مادر را برگزینند جهاد کنند و هر کس در جهاد به راه خدا کشته شد یا فاتح گردید زود باشد که او را در بهشت ابدی پاداشی بزرگ دهیم.

۳۱- سوره عمران آیه ۱۴ و ۱۵

زیبا و دل‌فریب می‌نماید در نظر مردم دنیا پرست، حب شهوات، نفسانی که عبارت از میل به زنها و فرزندان و کیسه‌های پر از طلا و نقره و اسبهای نشانداری و چهار پایان و مزارع و املاک، در حالی که اینها همه متاع زندگانی فانی دنیا است، و نزد خداست، بهشت منزل بازگشت نیکو.

۳۲- سوره آل عمران آیه ۱۱۷

داستان کافران در مصرف مالی که برای پیشرفت مقاصد دنیا

می‌کنند بدان ماند که باد سرد شدیدی به مزارع قوم ستمکار
برسد و همه را نابود گرداند که حاصلی از آن به دست نیاید و خدا
ستمی بر آنها نکرده و لیکن آنان به نفس خود ستم می‌کنند.